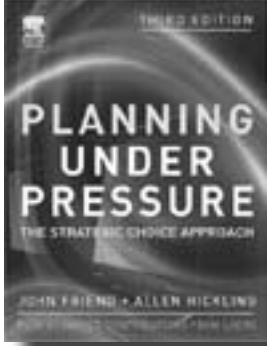

Kitap Tanıtımı

Hazırlayan: Tan YİĞİTCANLAR, Müge BAHÇECİ, Ege YILDIRIM

PLANNING UNDER PRESSURE: THE STRATEGIC CHOICE APPROACH Oxford, Butterworth-Heinemann,

416 Sayfa,
ISBN: 0750663731,
Fiyatı: \$44.95.

John FRIEND ve
Allen HICKLING

**Baskı Altında
Planlama: Stratejik
Seçim Yaklaşımı**

Dilimize çevrilmemiş ve orijinali İngilizce olan *Baskı Altında Planlama: Stratejik Seçim Yaklaşımı* adlı eser, planlama alanında 30 yıldır kullanılan önemli bir karar verme modelini, *Stratejik Seçim Yaklaşımını* okuyuculara tanıtmaktadır. Birinci baskısı 1987, ikincisi 1997 ve son baskısı ise 2004 yılının sonunda çıkan bu kitap planlama öğrencilerinin, eğitimcilerin ve pratisyenlerin planlamada karşı karşıya gelinen problemler ve çetin kararlarda yararlanabilecekleri önemli bir yapittir.

Çağışan çıkarların dengelenmesi, sorumlulukların birlikte paylaşımı, karar eylemleri üzerindeki belirsizlikler ile değişken koşullar ve baskılar gibi konular bu kitapta dikkatle ele alınarak, yöneticiler, danışmanlar, proje yürütücüleri, karar vericiler ve plancılar için pratik bir uygulama mekanizmaları önerilmektedir. Modelin temel prensiplerin açıklanmasıyla kitaba başlayan yazarlar, ardından yardımcı şekil ve açıklayıcı bilgiler kullanarak, problemlerin nasıl ele alınması gerektiğini, planlama sürecinde ilerlemek için nasıl yeni yollar aranabileceği ve eylemlerin nasıl hedefini bulan ve sürdürülebilir kılınacağını okurlara aktarmaktadırlar.

Kitabın bu üçüncü baskıda önceki baskılardan farklı olarak, kitaba dünyanın farklı ülkelerinde bu yaklaşımı kullanılarak hayata geçilmiş 16 proje ilave edilmiştir. Bu uluslararası projeler, nükleer santrallara yönelik ulusal planlama politikalarının tespitinden, kentsel arazi kullanım kararlarının verilmesine ve oradan da aykırı kent karnaval geçitlerinin güzergahlarının belirlenmesine kadar geniş bir yelpazeye yayılmıştır.

Friend ve Hickling'in bu eseri, *Stratejik Seçim Yaklaşımının* uygulamasının adımlarını detaylı olarak İngiltere'den bir projede göstererek, okuyucuların bu karar modelinin etkinliğini örnek bir projede baştan sona tüm süreçte görmelerini sağlamıştır. Aynı şekilde kitap bu yöntemi kendi projelerine ilk kez tatbik etmek isteyenlerce bir yol gösterici

kılavuz olarak kullanılabilir. Dünya'nın farklı yerlerindeki farklı planlama sistemlerine bu karar modelinin tatbikini sergileyen eser, bu problem çözme yaklaşımının nasıl farklı ortam ve problemlere başarıyla uygulanabileceğini ve etkinliğini gözler önüne sermektedir.

Bu kitapta *Stratejik Seçim Yaklaşımını* ilk gelişim aşamalarından bu yana kullanmakta olan tecrübeli yazar ikilisinin, bu yaklaşımını bugünkü haline nasıl getirmiş oldukları anlatılmaktadır. Eser aynı zamanda okuyucuların yazarların tecrübe ve uzmanlıklarından faydalanmalarının yolunu da açmış bulunmaktadır.

Yapıtın bu son baskısı sırasıyla; (a) yaklaşımın temel ilkelerini aktarmakta; (b) planlamada kullanılan çeşitli analitik metodları tanıtmakta; (c) bu metodların başarılı uygulanabilmesinde dikkat edilmesi gerekli noktaların altını çizmekte; (d) düzenlenmiş olan etkileşimli stratejik seçim eğitim ve atölyelerinin sonuçlarını paylaşmakta; (e) modelin elektronik yazılımına değinmekte; (f) yüksek katılımlı projelerin yönetilme biçimlerini tartışmakta ve son olarak; (g) büyük kensel gelişim sorunlarında modelin yeteneklerinin sınırlarını okurlarla paylaşmaktadır.

Kitapta *Stratejik Seçim Yaklaşımı*, herhangi bir problemin çözümünün tasarımı yönelik çok etkin ve başarılı bir metod olarak tanımlanmaktadır. Bu yaklaşımdan mantıklı, organizasyonu mümkün ve taktimi kolay faydalı bir yöntem olarak bahsedilmektedir. Ve kitapta modelin geleneksel biçimde uygulanmasının yanı sıra aynı zamanda modelin geliştirilen elektronik sürümünde tanıtılmaktadır. *Stratejik Danışman* yada kısaca *STRAD* olarak adlandırılmış olan yazılım, kapsamlı yoğun sınıflandırılmış bilgiyi içeren projeler yada sorunlarda ve karmaşık boyutlu, belirsizliklerle dolu ve aykırılık içeren alanlarda, plancıların hatalarını en aza indirecek şekilde çalışmalarında yardımcı olmayı amaçlamaktadır. *STRAD* aynı zamanda kolay kullanımıyla *Stratejik Seçim Yaklaşımını* daha geniş bir kullanıcı kitlesine ulaştırmakta ve daha etkin kararların verilmesine katılımı yapısıyla yardımcı olmaktadır.

Bu yaklaşım ve yazılımını detaylı olarak inceledikten sonra bir bakıma bu yaklaşımın planlama teorisine son yıllarda yapılan en büyük ve yenilikçi katkılardan bir olduğunu söylemek mümkündür. Yaklaşım halkın, çıkar gruplarının ve mesleki örgütlerin çözüm için birbiriyle bir bilgi ağıyla bağlanmalarının önemini açıkça sergilemektedir.

Eser sayfalar ilerledikçe okurun sıkça önceki bölümlere geri dönmesini gerektirse de, sadeleştirilmiş bir anlatımla karmaşık problemlere bile kolayca algılanır çok yönlü bir sadelikte yaklaşan ve anlatan bir yapı ve dile sahiptir.

Baskı Altında Planlama, biz plancılar için çok yönlü ve pratik planlama metodlarını ve katılıma açık karar verme yöntemlerini teşvik eden yeni fikirleri ortaya koymaktadır. Bu yaklaşım özellikle baskı ve belirsizlik

koşulları altında nasıl karar vereceğimiz hakkında bizlere yol göstermektedir. Tanıtılan bu yaklaşım, yerel ölçekten metropitan ve hatta bölgesel ekonomik planlara kadar geniş bir perspektifte uygulama alanı bulmuş ve bulmaya dünya çapında devam etmektedir. Sadece planlamaya yönelik kararların alınmasında olmayıp örneğin yerel yönetimlerin diğer fiziksel, sosyo-ekonomik kararlarının verilmesinde, kentsel politikaların belirlenmesinde, kentsel yönetimde, sürdürülebilir kentsel gelişim çabalarında ve planlamaya halk katılımının sağlanmasında da aktif olarak kullanılmaktadır.

Bu yaklaşım 1987 yılından beri yurtdışında önemli üniversitelerin planlama, mühendislik, yönetim ve politika bölümlerinde okutulmaktadır. Yaklaşım yurdumuzda ise ilk kez 2004-2005 güz yarı yılında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Bölümünde yüksek lisans ve doktora öğrencilerine seçmeli ders olarak açılmıştır. Türkiye'de çeşitli akademik tez ve projelerde kullanılmış olan ve şimdi de planlama pratiğinde de yavaş yavaş uygulama alanı bulmakta olan Stratejik Seçim Yaklaşımı ve STRAD yazılımı, sağlıklı kent mekanlarının planlanmasında önemli planlama destek sistemi olarak teori ve uygulamada yerini almaktadır.

Kitapta yurdumuzdan bir örnek bulunmamasına rağmen, bu yaklaşımın Türkiye'den bir uygulama örneği Planlama Dergisinin bu sayısında yer almakta, yaklaşım ile bir uygulaması dergi okuyuculara tanıtılmakta ve yerel yönetimlerin planlama bölümleri tarafından adaptasyon potansiyeli tartışılmaktadır.

İlgilenen okuyucular bu eseri www.amazon.com web sitesinden 44.95 dolar karşılığında sipariş edilebilirler. Ayrıca bu karar modeli hakkında daha fazla bilgi aşağıdaki websitelerinde mevcuttur:

www.stradspan.com

www.stratchoice.net

KÜLTÜREL VE DOĞAL DEĞERLERİN KORUNMASI

Emre MADRAN
Nimet ÖZGÖNÜL

Şubat 2005 tarihinde TMMOB Mimarlar Odası tarafından yayınlanan Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği kurucu üyeleri, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Restorasyon Bölümü öğretim üyeleri Doç. Dr. Emre MADRAN ve Dr. Nimet ÖZGÖNÜL'ün hazırladıkları bu kitap, 'kültür

mirası' olarak adlandırılan arkeolojik ve mimari kültür değerleri ile doğal değerlerin korunmasına yönelik doğru uygulamaların gerçekleştirilmesi için koruma ile ilgili konuları ve temel bilgileri toplu olarak veren pratik ve anlaşılır bir kılavuz niteliğindedir.

Ele alınan konu başlıkları arasında kültürel ve doğal varlıkların tanımları, türleri ve karşı karşıya kaldıkları sorunlar; koruma nedenleri; korunmanın finansmanı; korumayla ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşlar ve sorumluluk alanları ile korumayla ilgili ulusal ve uluslararası düzenlemeler; koruma uygulamalarındaki süreç; kültür varlıklarının çağdaş yaşamda değerlendirilmesi/yeniden kullanımı ve koruma/planlama ilişkileri bulunmaktadır.

Bu konuda verilen yurtiçi ve yurtdışı örneklerin yanı sıra Doç. Dr. Emre MADRAN ve Dr. Nimet ÖZGÖNÜL akademik ve pratik deneyimlerini bizimle paylaşarak kültürel ve doğal mirasın korunması konusunda önemli katkı ve yarar sağlamışlardır.

Ayrıca koruma alanında başvurulacak temel kaynaklar ve ülkemizde yürürlükte bulunan yasal düzenlemeler dizinin sonunda ek olarak yer almaktadır.

COMMON CULTURAL HERITAGE (ORTAK KÜLTÜR MİRASIMIZ)

2005 Şubat ayında, Lozan Mübadilleri tarafından yayınlanan 'Common Cultural Heritage' ('Ortak Kültür Mirasımız') kitabı, Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu tarafından da desteklenen Türk – Yunan Sivil Diyalogu çerçevesinde gerçekleştirilen 'Türkiye ve Yunanistan'da Nüfus Mübadelesinden Kalan Mimari Mirasın Korunması ile İlgili

Yerel Bilincin Geliştirilmesi', kısa adı ile 'Ortak Kültür Mirasımız' projesinin sonuçlarını aktarmaktadır.

Lozan Mübadilleri Vakfının öncülüğünde ve Türkiye'den Mustafaapaşa belediyesi, TMMOB Mimarlar Odası, Koruma ve Restorasyon Uzmanları Derneği (KORDER), Yunanistan'dan ICOMOS Yunanistan Millî Komisyonu ortaklığında gerçekleşen proje kapsamında, Nevşehir/Kapadokya – Mustafaapaşa (Sinasos) ve Girit – Resmo (Rethymno) yerleşimlerinde birer hafta süren konferanslar, sergiler ve atölye çalışmaları aracılığıyla, her iki ülkeden konu ile ilgili uzmanların, yerel yönetim ve sivil toplum örgütleri temsilcilerinin ve yerel halkın bilgi ve fikir alışverişinde bulunabileceği bir ortam sağlanmıştır. Bu çalışmalar sonucunda, katılımcılar, ortaklaşa hazırladıkları açıklama ile her iki ülkenin devlet kurumlarını, ilgili kuruluşlarını ve göreve çağırılmışlardır.

Kitabın içeriğini, proje ortaklarının temsilcileri ile konferanslara katılan çeşitli üniversitelerden ve kuruluşlardan Türk ve Yunan uzmanların bildirdikleri ve değerlendirmeleri, ortak açıklama, sergi kataloğu, etkinliklerden izlenimler ve fotoğraflar oluşturmaktadır. Proje kitabı, Lozan Mübadilleri Vakfı Sekreteri Sefer Güvenç editörlüğünde İngilizce olarak yayına hazırlanmış, Mustafaapaşa'da düzenlenen serginin kataloğu ise Türkçe ve İngilizce olarak sunulmuştur.